

JAN MATEJKO –
MALARZ DZIEJÓW POLSKI.
BAWIMY SIĘ W KOPISTÓW

RENATA
PASYMOWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.1o Wysoka jakość systemu oświaty.

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – mgr Maria Ferenc
mgr Jadwiga Iwanowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
mgr Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Czas trwania zajęć:

3 godz. lekcyjne.

Temat:

Jan Matejko – malarz dziejów Polski. Bawimy się w kopistów.

Cele główne:

- uświadomienie uczniom, dlaczego Jan Matejko został nazwany malarzem dziejów Polski,
- zachęcanie uczniów do rozwijania swoich talentów,
- wykonanie kopii obrazu Jana Matejki,
- rozwijanie wizualizacji i postawy artystycznej,
- stymulowanie emocjonalno-społecznej i motywacyjnej sfery rozwoju dzieci,
- wyzwalanie potencjalnych możliwości i zainteresowań uczniów,
- kształcenie ekspresji słownej i bogacenie języka.

Cele operacyjne – uczeń:

- obejrzy reprodukcje obrazów Jana Matejki, wysłucha opowieści o tworzeniu obrazów przez artystę, przeanalizuje obraz *Portret syna na koniu*, przedstawi scenkę z życia artysty, wykona kopię obrazu, wyrazi w liście szacunek wobec talentu artysty, zaangażuje się emocjonalnie w działania, skoncentruje uwagę, doprowadzi zadanie do końca, zaprezentuje swoje mocne strony, skorzysta ze wskazówek, będzie poprawnie się komunikował.

Metody:

wizualizacja, praktycznego działania, symulacja, scenka sytuacyjna.

Formy pracy:

zbiorowa, grupowa, w parach, indywidualna.

Środki dydaktyczne:

projektor, laptop, albumy, *Matejko – malarz dziejów Polski* autorstwa T. Czarneckiego w: *Wesoła szkoła*, wzór formuły listu, farby plakatowe, pędzle, kartki.

Przebieg zajęć:

1. **Zapoznanie z tematem i celami zajęć, określenie NaCoBeZU –** zauważanie szczegółów, wyrażanie uznania, kopiowanie dzieła, redagowanie listu, zaprezentowanie scenki.
2. **Obejrzenie obrazów Jana Matejki.** Nauczyciel prezentuje obrazy i opowiada o ich powstaniu. Przyporządkowuje tytuły dzieł wydarzeniom historycznym.
3. **Dzielenie się wrażeniami.** Uczniowie opowiadają o tym, co ich poruszyło.

4. **Odczytanie opowiadania** *Matejko – malarz dziejów Polski*. Konstruowanie pytań otwartych do tekstu.
5. **Wyreżyserowanie fragmentu opowiadania i przedstawienie go w postaci scenek sytuacyjnych**. Uczniowie bawią się w odtwarzanie historii.
6. **Wczuwanie się w rolę małego Janka**. Wykonanie kopii obrazu *Portret syna na koniu*. Uczniowie analizują reprodukcję dzieła i poznają jego historię. Opisują obraz: analizują jego elementy, omawiają proporcje konia i dziecka, pierwszy plan, tło, cienie, podają źródło światła i mówią, jaka jest kolorystyka. Dowiadują się o tym, jak powstaje efekt odbitego światła i cień w malowaniu. Otrzymują kartkę, farby i pędzle różnej grubości. Wszyscy razem z nauczycielem podejmują się trudu skopiowania obrazu.
7. **Zaprezentowanie dzieł na wystawie**. Omówienie efektów w porównaniu z reprodukcją. Zwrócenie uwagi na wysiłek włożony w wykonanie zadania. Odwołanie się do dzieła artysty *Bitwa pod Grunwaldem*. Uczczenie talentu mistrza wspólnym okrzykiem: „Niech żyje mistrz Matejko”.
8. **Wyrażanie szacunku wobec talentu Jana Matejki**. Uczniowie indywidualnie piszą list do mistrza. Posługują się wzorcową formułą listu i zgromadzonym słownictwem. Uwzględniają zwroty grzecznościowe.
9. **Prezentowanie listów przez chętne dzieci**. Ocena poprawności i **wkładu pracy** z uwagi na uczniów ze SPE. Wywieszenie prac na gazetce szkolnej obok kopii dzieła Jana Matejki.
10. **Podsumowanie**. Rozmowa na temat rozwijania własnych talentów mimo niesprzyjających okoliczności.

Komentarz metodyczny

„Dotykanie” talentu artystów porządkuje świadomość uczniów na temat rangi dzieł. Podkreślanie trudów tworzenia i niesprzyjających okoliczności motywuje dzieci ze SPE do podejmowania wysiłku mimo wszystko.